

Hugo Cabret i tajemnica „filmowej historii” początków kinematografii

Bibliografia:

- Źródło: Brian Selznick, *Wynalazek Hugona Cabreta - Informacja wydawnicza*, tłum. Hanna Pasierska, Warszawa 2012, dostępny w internecie:
<https://lubimyczytac.pl/ksiazka/wydania/8650/wynalazek-hugona-cabreta> [dostęp 7.06.2021].
- Źródło: Brian Selznick, *Wynalazek Hugona Cabreta*, tłum. Hanna Pasierska, Warszawa 2012.
- Źródło: Tadeusz Lubelski, *Lumière i Méliès: fotograf i iluzjonista inicjują kinematograf*, [w:] *Historia kina*, t. 1, red. Tadeusz Lubelski, Iwona Sowińska, Rafał Syska, Kraków 2010.
- Źródło: Michał Walkiewicz, *Ucieczka w sen*, dostępny w internecie:
<https://www.filmweb.pl/reviews/recenzja-filmu-Hugo+i+jego+wynalazek-12405> [dostęp 7.06.2021].

Hugo Cabret i tajemnica „filmowej historii” początków kinematografii

Okładka

Źródło: Wikimadia Commons/Runner1616, licencja: CC BY-SA 3.0.

Pod koniec XIX wieku powstał wynalazek, który zapoczątkował błyskawiczny rozwój **kina**. Dwaj francuscy pasjonaci – bracia [Auguste i Louis Lumière](#) skonstruowali **kinematograf**. Urządzenie, będące jednocześnie kamerą i projektorem, umożliwiło zapisanie na taśmie celuloidowej ruchomych obrazów, a po dostawieniu źródła światła ich projekcję.

Pierwszy, publiczny pokaz działania kinematografu odbył się w Paryżu 28 grudnia 1895 roku. Widowni zaprezentowano trwające kilkadziesiąt sekund filmy, m.in.: *Wyjście robotników z fabryki*. Ten dzień uznaje się za oficjalną datę narodzin **kinematografii**.

Już wiesz

1) Poszukaj dowolnej książki przeznaczonej dla młodego czytelnika, która zawiera wiele ilustracji. Odpowiedz na pytanie, jaką funkcję pełnią one w tym utworze.

2) Wypisz z dostępnego ci słownika definicje wyrazów *iluzja* i *iluzjonista*.
Przygotuj materiały na temat różnych efektów iluzjonistycznych.

Georges Méliès jako pionier kina

Georges Méliès

1861 – 1938

francuski iluzjonista, reżyser i producent filmowy, pionier kina, karykaturzysta. Nazywany 'magiem kina' i 'czarodziejem ekranu'. Wynalazca licznych trików filmowych, wykorzystywanych w kinie przez wiele następnych lat. Autor ponad 500 filmów.

Urodził się w 1861 roku w Paryżu. Wywodził się z bogatej rodziny, jego ojciec był fabrykantem obuwia. W 1888 roku, otrzymawszy część jego majątku, [Méliès](#) zakupił znany teatr iluzjonistyczny. Uczestnicząc 28 grudnia 1895 roku w pierwszym płatnym pokazie kinematografu, zachwycił się urządzeniem. Od 1896 roku wzbogacił program swojego teatru o projekcje kinowe, w tym samym roku zaczął produkować swoje własne filmy (pierwszym była *Talia kart*, gdzie sam zagrał), a jego pierwszym filmem opartym na triku było *Zniknięcie pewnej damy w Teatrze [Robert-Houdin](#)* (dame zagrała przyszła żona reżysera). Od tego momentu rozpoczął tworzenie filmów opartych na trikach. W 1907 roku w swojej posiadłości wybudował pierwsze na świecie studio filmowe. Jego największym sukcesem była, nakręcona w 1902 roku, *Podróż na księżyc*. Z czasem filmy [Méliès](#)a stawały się coraz mniej popularne, gdyż nie nadążały za

rozwojem kinematografii. Reżyser wpadł w kłopoty finansowe, zmuszony był sprzedać studio. W akcie rozpacz, w 1923 roku, spalił i wyrzucił do [Sekwany](#) swoje prace. Nie tworzył już filmów, pracował jako sprzedawca w należącym do żony sklepiku ze słodyczami i zabawkami. W 1928 roku spotkał go tam i rozpoznał jeden z dziennikarzy filmowych, który doprowadził do ponownego odkrycia postaci tego pioniera kina. W 1930 roku odbyła się duża [retrospektywa](#) twórczości [Mélièsa](#). W 1932 r. reżyser otrzymał miejsce w przytułku dla emerytowanych twórców filmowych. Zmarł w roku 1938. Większość jego spuścizny zaginęła, część z niej udało się odzyskać dzięki wnuczce filmowca, [Madeleine Mathte-Méliès](#).

Początki kina

” Tadeusz Lubelski

**Lumière [czyt. Lumier] i Méliès [czyt. Melies]:
fotograf i iluzjonista inicjują kinematograf**
[Méliès](#) i tradycja teatru [iluzjonistycznego](#)

W XIX wieku teatr sztuki iluzji należał [...] do najwyżej cenionych i najbardziej lubianych form popularnego widowiska scenicznego. W Paryżu okresu romantyzmu najwybitniejszym przedstawicielem tej dziedziny sztuki był [Eugène Robert-Houdin](#) (1805–1871). Syn zegarmistrza, zainteresowany wszelkimi mechanizmami, stał się nie tylko znakomitym [prestidigitatorem](#) i mistrzem 'białej magii', autorem podręcznika *Jak zostaje się czarodziejem?*, ale też wynalazcą i kolekcjonerem oryginalnych urządzeń do wykonywania sztuk magicznych. Wykorzystywał je w legendarnych przedstawieniach swego teatru, w których zgromadził najzdolniejszych francuskich iluzjonistów tego okresu. Zgodnie z wieloletnią tradycją, każdy spektakl kończył się pokazem latarni magicznej. W 1855 roku sam

[Robert-Houdin](#) wycofał się z teatru, by poświęcić się badaniom naukowym. Przejawszy ten teatr, [Georges Méliès](#) stał się kontynuatorem, a wkrótce też odnowicielem bogatej tradycji. W krótkim czasie został najwybitniejszym iluzjonistą swojej epoki, szczególną wagę przywiązywał jednak do inscenizacji wystawianych spektakli. Stworzył nowy gatunek rozbudowanego skeczu iluzjonistycznego z udziałem 10–12 wykonawców. W 1891 roku założył Akademię [Prestidigitatorów](#), a w roku 1904 wybrany został na szefa Izby Związkowej tego fachu i piastował tę godność aż do śmierci.

Źródło: Tadeusz Lubelski, *Lumière i Méliès: fotograf i iluzjonista inicjują kinematograf*, [w:] *Historia kina*, t. 1, red. Tadeusz Lubelski, Iwona Sowińska, Rafał Syska, Kraków 2010.

Polecenie 1

Odszukaj w dostępnych źródłach zdjęcia z pokazów teatru iluzjonistycznego [Mélièsa](#) oraz wykonane przez niego rysunki. Zastanów się, co zwraca twoją uwagę.

Możesz skorzystać z zasobów internetu i obejrzeć [wystawę](#) prac artysty lub odwołać się do [filmu](#) *Hugo i jego wynalazek* (początkowe 30 min. i ostatnie – 15 min).

Polecenie 2

Nanieś na arkusz brystolu najważniejsze informacje o słynnym iluzjoniście i filmowcu. Zwróć uwagę na rysunki [Mélièsa](#). Opatrz swoją pracę ilustracjami o podobnym charakterze, które mogłyby 'zagrać' w twoim filmie.

Hugo i początki kinematografu

O dziele

Odkrywanie tajemnicy początków kinematografii to niezwykle fascynujące zajęcie, również dla Hugona [Cabreta](#), sieroty mieszkającego na paryskim dworcu. Autorem tej niesamowitej opowieści jest [Brian Selznick](#), który kreuje świat przedstawiony w utworze za pomocą wplecionych w narrację słowną czarno – białych ilustracji.

Niezwykłe zdarzenia, których bohaterem zostaje dziesięciolatek naprawiający na dworcu zegary, układają się w dynamicznie przedstawioną całość. Z kolei dziwne obrazy, które rysuje [humanoidalny](#) automat łączący przeszłość z teraźniejszością, sugerują coś więcej niż tylko przygodę. Chłopiec próbuje naprawić automat, kradnąc w sklepie z zabawkami brakujące części. Nagle zdaje sobie sprawę, że poznany przypadkowo sprzedawca może być kimś zupełnie innym... Hugo stara się za wszelką cenę poznać jego tajemnicę.

” Brian Selznick

Informacja wydawnicza o książce 'Wynalazek Hugona Cabreta'

'Hugo – sierota, zegarmistrz i złodziej – mieszka w korytarzach ukrytych w murach ruchliwego paryskiego dworca, gdzie jego przetrwanie zależy od zachowania tajemnicy i anonimowości. Kiedy jednak jego losy – niczym tryby zegarów, których dogłąda – zazębiają się nagle z życiem ekscentrycznej dziewczynki uwielbiającej książki oraz zgorzkniałego starca prowadzącego na dworcu sklepik z zabawkami, podziemna egzystencja i największy sekret zostają zagrożone. Tajemniczy rysunek, cenny notes, skradziony klucz, mechaniczny człowiek i ukryta wiadomość od nieżyjącego ojca

Hugona – oto elementy tworzące szkielet tej skomplikowanej, wzruszającej i fascynującej powieści.

Na stronach pokrytych oryginalnymi rysunkami, łącząc elementy książki obrazkowej, [opowieści graficznej](#) i filmu, [Brian Selznick](#) przekracza ramy formy powieściowej, stwarzając zupełnie nową jakość narracyjną. Przedstawiamy oszałamiające, kinematograficznie genialne dziecko śmiałego i pomysłowego gawędziarza, artysty i autora książek'.

O tym, co go zainspirowało do napisania powieści, [Selznick](#) opowiada: 'Kilka lat temu przeczytałem książkę [Gaby Wood](#) pod tytułem [Edison's Eve: A Magical History of the Quest for Mechanical Live](#). Jest w niej mowa o rzeczywistej kolekcji skomplikowanych, mechanicznych, nakręcanych figur (zwanym automatami), którą ofiarowano pewnemu paryskiemu muzeum. Zbiór leżał zaniedbany na wilgotnym strychu, aż w końcu trzeba było go wyrzucić.

Wyobraziłem sobie chłopca znajdującego owe połamane, zardzewiałe maszyny i w tej chwili narodził się Hugo i jego historia'.

Źródło: Brian Selznick, *Wynalazek Hugona Cabreta - Informacja wydawnicza*, tłum. Hanna Pasierska, Warszawa 2012, dostępny w internecie: <https://lubimyczytac.pl/ksiazka/wydania/8650/wynalazek-hugona-cabreta> [dostęp 7.06.2021].

inicjacja

tu: zapoczątkowanie lub rozpoczęcie się czegoś

Ćwiczenie 1

Na podstawie informacji wydawniczej o książce wyjaśnij, co stało się inspiracją do napisania opowieści.

Do przeczytania I

” Brian Selznick

Wynalazek Hugona Cabreta

Krótkie wprowadzenie

Opowieść, którą chcę się z tobą podzielić, toczy się w roku 1931 pod dachami Paryża. Poznasz w niej chłopca zwanego [Hugo Cabret](#).

Kiedyś, dawno temu, odkrył on tajemniczy rysunek, który na zawsze odmienił jego życie. Zanim jednak przewrócisz stronę, chcę, abyś sobie wyobraził, że siedzisz w ciemnościach, tak jak w kinie przed rozpoczęciem seansu. Na ekranie wkrótce wejdzie słońce i kamera zrobi najazd na dworzec kolejowy w centrum miasta. Poszybujesz przez drzwi do zatłoczonej dworcowej hali. Po chwili zauważysz w tłumie chłopca, a on ruszy przed siebie. Idź za nim, to bowiem jest właśnie [Hugo Cabret](#). Z głową pełną sekretów czeka, aż rozpocznie się jego historia. [...]

Źródło: Brian Selznick, *Wynalazek Hugona Cabreta*, tłum. Hanna Pasierska, Warszawa 2012.

Po przeczytaniu *Krótkiego wprowadzenia* odpowiedz na pytania:

Ćwiczenie 2

Wyjaśnij, w jaki sposób autor zachęca czytelnika do przeczytania książki?

Ćwiczenie 3

Zastanów się i odpowiedz, dlaczego narrację [Selznicka](#) można nazwać 'filmową'?

Do przeczytania II

” Brian Selznick

Wynalazek Hugona Cabreta

Hugo przekradł się przejściem w murze, wyślizgnął przez otwór wentylacyjny i pospieszył korytarzem w stronę sklepika. Nerwowo potarł notes ostatni raz, a potem ostrożnie wyciągnął rękę i zacisnął w dłoni nakręconą zabawkę, o którą mu chodziło.

W sklepiku nastąpiło poruszenie i raptem śpiący zerwał się na równe nogi. Zanim Hugo zdążył się uchylić, starzec chwycił go za ramię.

Niebieska nakręcana myszka, którą chłopiec zabrał, wypadła mu z ręki, potoczyła się po ladzie i z trzaskiem spadła na ziemię.

– Złodziej! Złodziej! – krzyczał mężczyzna w pustym korytarzu. –

Niech ktoś wezwie inspektora dworcowego! – Na wzmiankę o inspektorze Hugo wpadł w popłoch. Wykręcał się i wyrywał, ale starzec trzymał go mocno za ramię i nie puszczał.

– Nareszcie cię schwytałem. A teraz opróżnisz kieszenie.

Hugo zawarczał jak pies. Był na siebie wściekły, że dał się złapać.

Starzec szarpnął mocniej, aż chłopiec niemal stanął na palcach.

– To boli!

– Opróżnij kieszenie!

Z ociąganiem, po jednym, Hugo zaczął wyjmować dziesiątki przedmiotów: śrubki, gwoździe i kawałki metalu, kółka zębate i pogięte karty do gry, drobne fragmenty mechanizmów zegarowych, trybiki i kółka. Wyciągnął pogniecione pudełko zapalek i kilka ogarków.

- Została ci jeszcze jedna kieszeń – zauważył mężczyzna.
- Nic tam nie ma.
- Więc ją wywróć na lewą stronę.
- Nie ma w niej nic należącego do pana. Niech mnie pan puści.
- Gdzież ten inspektor dworcowy? – zawołał znowu starzec, aż echo poniosło się po korytarzu. – Czemu nigdy go nie ma, kiedy jest potrzebny?

Hugo wiedział, że jeśli w okolicy pojawi się inspektor w swoim zielonym mundurze, wszystko będzie skończone. Wyrwał się starcowi, lecz na próżno. W końcu drżącą ręką sięgnął do kieszeni i wyjął niewielki, zniszczony tekturowy notes. Okładka była gładka od częstego dotykania.

Wciąż trzymając go za ramię, mężczyzna wyrwał mu książeczkę, położył na ladzie poza zasięgiem chłopca, otworzył i przekartkował. Jedna ze stron przyciągała jego wzrok.

- Niech mi pan to odda! To moje! – krzyknął Hugo.
- Duchy... – mruknął starzec do siebie. – Wiedziałem, że w końcu mnie odnajdą. – Zamknął notes. Wyraz jego twarzy zmieniał się gwałtownie: lęk, potem smutek, wreszcie gniew. – Kim jesteś, chłopcze? To twoje rysunki?

Hugo nie odpowiedział.

- Pytam, czy to ty je rysowałeś?

Chłopiec warknął znowu i splunął na ziemię.

- Komu ukradłeś notes?
- Wcale go nie ukradłem.

Mężczyzna chrząknął i odepchnął Hugona, wypuszczając go nareszcie.

– Więc zostaw mnie w spokoju! Trzymaj się z dala ode mnie i mojego sklepu.

Hugo cofnął się, rozcierając ramię, i niechcący nadepnął na myszkę, którą wcześniej upuścił.

Starzec wzdrygnął się, słysząc trzask pękającej zabawki.

Chłopiec zebrał połamane kawałki i położył je na ladzie.

– Nigdzie nie pójde bez mojego notesu.

– To już nie jest twój notes. Należy do mnie i zrobię z nim, co mi się podoba. – Mężczyzna pomachał w powietrzu pudełkiem zapalek. – Może go spale!

– Nie!

Starzec zebrał drobiazgi, które Hugo wyjął z kieszeni, włącznie z notesem. Włożył je do chustki, związał i nakrył dłońmi.

– Więc opowiedz mi o rysunkach. Kto je zrobił?

Chłopiec milczał.

Mężczyzna uderzył pięścią w ladę, aż wszystkie zabawki podskoczyły.

– Wynoś się stąd, ty mały złodzieju!

– To pan jest złodziejem! – wrzasnął Hugo i rzucił się do ucieczki.

Starzec krzyknął coś w ślad za nim, ale chłopiec słyszał jedynie stukot własnych butów, odbijający się echem od ścian korytarza. [...]

Źródło: Brian Selznick, *Wynalazek Hugona Cabreta*, tłum. Hanna Pasierska, Warszawa 2012.

Do przeczytania III

” Brian Selznick

Wynalazek Hugona Cabreta

Hugo [...] nieźle sobie radził z mechanizmami. Ten talent był dziedziczny. Ojciec zawsze przynosił do domu zepsute zegarki do zabawy dla synka, więc zanim chłopiec skończył sześć lat, potrafił naprawić niemal wszystko. Później, kiedy odwiedzał ojca w warsztacie, obserwował go uważnie, a jeśli mu się nudziło, budował małe mechaniczne zwierzątka z poniewierających się wokół zbędnych drobiazgów. Ojciec ustawiał je z dumą na swoim stole roboczym.

– Mógłbym zobaczyć automat? – zapytał Hugo. – Proszę.

Parę wieczorów później ojciec zabrał go ukradkiem na strych muzeum. W półmroku chłopiec widział uszkodzone modele okrętów, głowy posągów oraz stare szyldy i stosy połamanych drzwi. Były tam szklane słoje pełne dziwnych płynów, wypchane ptaki i zamarłe w pół koty na drewnianych podstawkach.

Na koniec ojciec uniósł poplamioną białą płachtę i ukazał się on... mechaniczny człowiek. Hugo wiedział już wtedy, że nigdy nie zapomni chwili, gdy go zobaczył po raz pierwszy. Maszyna była tak złożona, tak skomplikowana, że od patrzenia chłopcu niemal zakręciło się w głowie. Nawet żałosna i popsuta wyglądała pięknie.

– Potrafisz ją naprawić – szepnął. – Nie chciałbyś się dowiedzieć, co umie napisać? Moglibyśmy ją nakręcić i odczytać wiadomość.

– Zobaczymy, czy uda mi się uporać z popsutymi zegarami w warsztacie i muzeum, Hugo – odparł ojciec.

Lecz nawet podczas pracy w warsztacie musiał rozmyślać o automacie. [...]

Wkrótce ojciec zapełnił rysunkami automatu kilka notesów. Otworzył maszynę i rozłożył ją ostrożnie na części. Naszkicował szczegółowo wszystkie elementy, a potem oczyścił je i cierpliwie zaczął składać z powrotem w całość. Na urodziny jak zwykle zabrał chłopca do kina i podarował mu w przerwie jeden z notatników.

Z czasem opętała go myśl, by doprowadzić automat do stanu używalności. Jeszcze parę razy zabrał syna do muzeum i wyjaśniał, jak działają poszczególne mechanizmy. [...]

Mechaniczny człowiek zanurzył pióro w kałamarzu i zaczął coś pisać [...] nie były to żadne litery, żadne słowa, żadne zdania, tylko przypadkowe, niepowiązane ze sobą kreski [...] Automat nie pisał, on... rysował [...].

Filmowiec Georges Méliès zaczynał karierę jako magik i był właścicielem teatru iluzji w Paryżu. Jego związki z iluzjonizmem pozwoliły mu natychmiast zrozumieć, jakie możliwości stwarza nowe medium – film. Należał do pierwszych twórców, którzy pokazali, że nie musi on naśladować rzeczywistości. Szybko uświadomił sobie, że film ma moc urzeczywistniania marzeń. Méliès darzony jest powszechnym podziwem za udoskonalenie tricku polegającego na podmianie, dzięki któremu przedmioty mogą się pojawić na scenie i zniknąć za sprawą czarów. To na zawsze odmieniło postać filmu. 'Podróż na Księżyc', najsłynniejszy film Mélièsa, ukazuje losy grupy odkrywców, którzy wyprawiają się na Księżyc, walczą z jego mieszkańcami i w wielkiej chwale wracają do domu, przywożąc jeńca. Jeśli pewnego dnia w odległej przyszłości ludzkość istotnie poleci na Księżyc, właśnie Georges'owi Mélièsowi i jego filmom będziemy zawdzięczać uświadomienie nam, że wszystko jest możliwe, jeśli tylko nasze marzenia są dostatecznie śmiałe. [...]

Źródło: Brian Selznick, *Wynalazek Hugona Cabreta*, tłum. Hanna Pasierska, Warszawa 2012.

Po zapoznaniu się z fragmentami powieści odpowiedz na pytania i wykonaj polecenia:

Ćwiczenie 4

Zastanów się i odpowiedz, czy utwór [Selznicka](#) przypomina swoją budową i sposobem prowadzenia fabuły komiks, a może powieść graficzną.

Ćwiczenie 5

Ułóż w prawidłowej kolejności wydarzenia opisane we fragmentach opowieści.

Zainteresowanie sklepikarza notesem.

Wślizgnięcie się do sklepiku.

Zarekwirowanie wyjętych przez chłopca przedmiotów.

Zobaczenie mechanicznego człowieka.

Wyjaśnienie pochodzenia umiejętności Hugona.

Rysunki mechanicznego człowieka.

Złapanie przez sklepikarza.

Otrzymanie od ojca jednego z notesów ze szkicami.

Wizyta w warsztacie ojca.

Wygnanie chłopca ze sklepu.

Zmuszenie Hugona do opróżnienia kieszeni.

Próba naprawienia maszyny.

Ćwiczenie 6

Wyjaśnij, w jakich okolicznościach dochodzi do pierwszego spotkania i rozmowy między chłopcem a właścicielem sklepu z zabawkami.

Ćwiczenie 7

Wyjaśnij, który przedmiot z kieszeni Hugona i dlaczego wzbudził zainteresowanie sklepikarza?

Ćwiczenie 8

Uzasadnij, dlaczego tak ważny jest dla chłopca notes, którego nie chce oddać mu sprzedawca?

Ćwiczenie 9

Przyporządkuj podane słownictwo do właściwych kategorii.

Słownictwo nazywające relacje pozytywne

Słownictwo nazywające relacje negatywne

przyjaźń

troska

złość

gniew

wrogość

podejrzliwość

agresja

koleżeństwo

podziw

antypatia

życzliwość

empatia

niechęć

współczucie

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 10

Opisz relację między Hugonem a sklepikarzem.

Ciekawostka

Relacja między chłopcem a sklepikarzem ulegnie zmianie. Hugo odkryje, że mężczyzna jest znanym iluzjonistą i filmowcem, co da początek wielkiej przygodzie.

Ćwiczenie 11

Przyporządkuj podane określenia tak, aby opisywały każdego z bohaterów.

Hugo Cabret

Sklepikarz

podejrzliwy

inteligentny

zgorzkniały

nieszczęśliwy

w podeszłym wieku

sprytny

pomysłowy

dziecko

chłopiec

stanowczy

sierota

starzec

o tajemniczej przeszłości

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 12

Wypisz z tekstu (Do przeczytania II) pięć przykładów wyrazów wartościujących.

Zdecyduj, czy jest to słownictwo wartościujące negatywnie czy pozytywnie? Wyjaśnij, jaką pełni ono funkcję w przytoczonym fragmencie.

Ćwiczenie 13

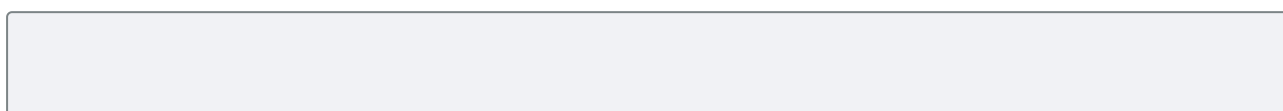
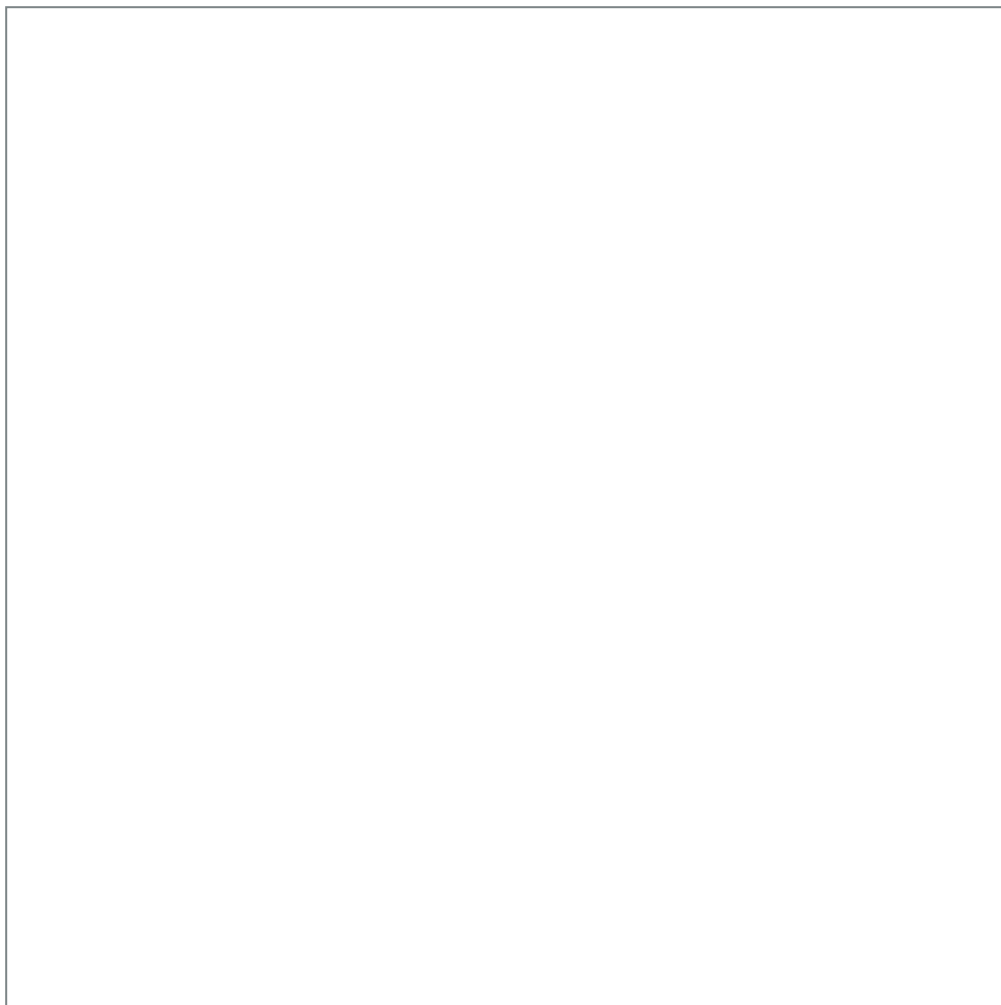
Na podstawie fragmentu książki (Do przeczytania III) opisz wygląd miejsca, w którym znajdował się warsztat ojca Hugona i wymień emocje, jakie towarzyszyły chłopcu podczas wizyty w nim.

Ćwiczenie 14

Wyjaśnij, jak należy rozumieć słowa: 'Z czasem opętała go myśl, by doprowadzić automat do stanu używalności'.

Ćwiczenie 15

Wyjaśnij, jakie znaczenie ma w opowieści [humanoidalna](#) maszyna. Narysuj ją.

Ucieczka w sen

Ciekawostka

Na podstawie opowieści [Selznicka](#) w 2011 r. powstał film *Hugo i jego wynalazek*. Reżyser [Martina Scorsese](#) oddał nim hołd prekursorowi kinematografii [Mélièsowi](#).

Ta baśniowa produkcja okazała się sukcesem – zdobyła pięć [Oscarów](#) i wiele innych nagród.

” Michał Walkiewicz

Ucieczka w sen

Gdyby urodził się w dniu swojej śmierci, byłby monopolistą [celuloidowych snów](#). Zostałby ojcem [popkultury](#), mecenasem kina fantastycznego i familijnego, filozofem i kuglarzem; marzycielem z wielkim kapitałem, nadpobudliwym dzieckiem z młotkiem i skarbonką bez dna. Wymyśliłby [Muppety](#) przed [Hensonem](#), ruszył w [odyseję kosmiczną](#) przed [Kubrickiem](#), przeżył bliskie spotkania trzeciego stopnia razem ze [Spielbergiem](#) i wygrał [gwiazdne wojny](#) z [Lucasem](#). Powracałby do przyszłości raz do roku i kradł księżyc w każdy poniedziałek. Niestety, musiał tę robotę zostawić innym i zadowolić się rolą pioniera. Dla kinomanów filmowy hołd złożony [Mélièsowi](#) przez [Martina Scorsesego](#) będzie wart więcej niż jedenaście [Oscarów](#).

[Méliès](#) zmarł 21 stycznia 1938 roku. Nie widział, jak świat płonie w ogniu drugiej wielkiej wojny. Pierwsza uczyniła z niego bankruta – jego studio zamieniono na polowy szpital, a celuloidowe dziedzictwo, którego rozgoryczony nie wrzucił do Sekwany, przetopiono na obcasy. W jednej z pierwszych scen 'Hugo' ruchliwa kamera odnajduje go tam, gdzie spędził większość życia – zstępuje na ziemię prosto z wieży zegarowej i przeciska się przez tłum pasażerów na paryskim dworcu [Montparnasse](#), kończy swój bieg w małym sklepiku z zabawkami. Prowadzący go starzec kiedyś tchnął w kino życie, z czasem jednak przestał śnić. O tym, że wszyscy wciąż potrzebują [Mélièsa](#), przypomni światu osierocony chłopiec, który marzyć nauczył się w kinie. [Montparnasse](#), swoje dziecięce królestwo, zna jak

własną kieszeń. Właśnie tam rozegra się filmowa walka o przyszłość [X Muzy](#). Jej symbolem będzie automaton – tajemnicza humanoidalna maszyna, jedyna pamiątka po ojcu, którą tytułowy Hugo zdołał ocalić.

Opowieści o samotnym Hugonie i zgorzkniałym [Mélièsie](#) początkowo sprawiają wrażenie emocjonalnie oderwanych od siebie, biegnących równoległymi torami. Kiedy jednak malec wyciągnie do widza pomocną dłoń – przyrówna świat do wielkiego mechanizmu i wyjaśni, że każdy element musi mieć w nim własne przeznaczenie – dwie niezależne historie splecą się w przepiękny sen. Utrzymany w konwencji baśniowego filmu familijnego utwór to [opus magnum Mélièsa](#), którego ten nigdy nie mógłby nakręcić. [...]

Źródło: Michał Walkiewicz, *Ucieczka w sen*, dostępny w internecie: <https://www.filmweb.pl/reviews/recenzja-filmu-Hugo+i+jego+wynalazek-12405> [dostęp 7.06.2021].

Ćwiczenie 16

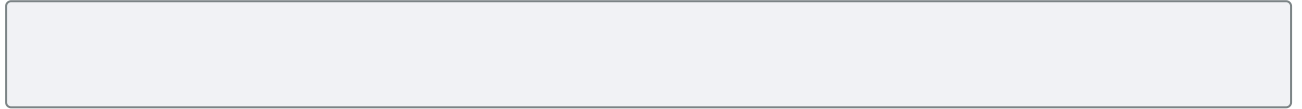
Do określeń znajdujących się w lewej kolumnie dobierz ich objaśnienia/synonimy:

popkultura	kultura przeznaczona dla masowego odbiorcy
zgorzkniały	zubożały; ktoś, kto stracił cały majątek
celuloidowy sen	wyraz uwielbienia; szacunek, estyma, admiracja
kuglarz	świętować, obchodzić uroczyste, fetować
X Muza	rozgoryczony, przygnębiony, zniechęcony
monopolista	przenośne określenie filmu (od nazwy materiału, z którego wytwarzano taśmę filmową)
celebrować	sprzeczność, sytuacja pozornie niemożliwa
paradoks	sztukmistrz, magik (również: krętacz, oszust)
hołd	firma/wytwórca zajmujący dominującą pozycję na rynku
bankrut	sztuka filmowa, kino

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 3

Przygotuj swój autorski iluzjonistyczny występ.

Polecenie 4

Narysuj komiks, którego bohaterem będzie mechaniczny człowiek we współczesnym świecie.

